

10 CLAUS SOBRE LA PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS EN ELS CENTRES EDUCATIUS EN TEMPS DE LA COVID-19.

Des de l'inici de la pandèmia Per la COVID19 i l'inici del confinament i el tancament dels centres educatius el professorat s'ha hagut d'enfrontar a la indeterminació sobre com realitzar el treball educatiu amb garanties. La Federació d'Ensenyament de CCOO va presentar al Ministeri d'Educació i Formació Professional propostes per negociar com es realitza el treball docent de manera telemàtica i amb quines garanties ha de comptar el personal encarregat de fer-ho.

L'inici de curs, si bé s'ha donat presencialment en els primers passos, no s'han esvaït els dubtes que van sorgir durant els mesos del confinament. Gran quantitat de docents s'enfronten diàriament a haver d'atendre educativament a l'alumnat de manera telemàtica, bé per existir semipresencial en aquesta etapa educativa o bé per confinaments d'aules.

A més a més del que té a veure amb la realització de la feina de manera telemàtica són recurrents els dubtes sobre els drets i obligacions amb el personal docent relacionats amb les dades personals i el COVID19.

Des del Gabinet Tècnic Jurídic de la FE-CCOO i la Secretaria de Pública No Universitària hem recollit consultes al respecte i les hem sintetitzat en diverses claus que poden aclarir algunes situacions.

1-Es poden enregistrar les classes?

Els enregistraments de les classes únicament han de ser utilitzades en l'entorn de l'assignatura. Tant el professorat com l'alumnat ha de ser informats sobre el tractament de dades que es realitza.

En el supòsit que un alumne o alumna volgués enregistrar la classe pels seus mitjans, ha de comptar amb el consentiment explícit de tots els assistents. És recomanable afavorir les preguntes i interaccions sense activar la càmera.

2-S'ha d'informar de l'enregistrament de les classes?

S'ha d'informar sobre les condicions generals de el tractament, ja sigui en l'accés a l'aula virtual, a l'inici de l'assignatura, abans de l'inici de la sessió o mitjançant un missatge enviat a l'alumnat. És recomanable la transparència en la informació quan es facin servir metodologies amb enregistrament de les classes.

S'ha d'informar sobre les condicions generals del tractament, ja sigui en l'accés a l'aula virtual, a l'inici de l'assignatura, abans de l'inici de la sessió o mitjançant un missatge enviat a l'alumnat. És recomanable la transparència en la informació quan es facin servir metodologies amb enregistrament de les classes.

Prèviament, a l'inici de la classe, abans d'enregistrar s'ha d'advertir a l'alumnat que la sessió serà enregistrada de manera que aquests puguin desactivar la seva càmera o el micròfon. S'ha de comunicar a l'alumnat amb l'objectiu que pugui preparar adequadament el seu espai d'interacció de manera que es protegeixi la intimitat familiar.

Les intervencions a classe són una part més de l'activitat docent, en igualtat de criteri que si fossin classes presencials. Els enregistraments no poden ser usats per altres finalitats.

3-Es poden publicar les classes enregistrades?

La difusió o divulgació de l'enregistrament de les classes atempta contra el dret fonamental de protecció de dades, el dret a la pròpia imatge i els drets de propietat intel·lectual.

La publicació de les classes enregistrades està prohibida i comporten responsabilitat disciplinària, administrativa i civil de la persona que ho publiqui. La persona docent pot reutilitzar el material generat per a altres fins educatius únicament quan aparegui la seva imatge i la seva veu, no la dels estudiants o terceres persones.

4. Pot un estudiant oposar-se a ser enregistrat en una classe on line?

Un estudiant pot exercir el dret d'oposició a ser gravat quan justifiqui aquesta oposició basant-se per exemple que ha aparegut un familiar a l'enregistrament, o si han aparegut imatges que no tenen a veure amb la docència on line.

5. L'Ús d'una webcam pot afectar l'esfera de vida privada i familiar de l'alumnat i companys i companyes d'aula?

La captació d'imatges durant la realització d'una prova d'avaluació virtual pot, si més no, incidentalment, afectar la vida privada i familiar. Per això, tenint en compte la necessària adaptació per diversitat funcional, és convenient informar sobre:

- La naturalesa de la captació d'imatges definint de manera precisa el camp d'acció de la càmera web. En particular, en aquells casos en què l'orientació de la mateixa impliqui l'obtenció d'imatges que abastin part de l'habitació en la qual l'estudiant desenvolupa l'activitat.
- La necessitat d'informar a les persones que conviuen amb l'estudiant d'aquestes circumstàncies, i recomanar limitar o no accedir a l'entorn durant la realització de la prova.
- La prohibició de captar imatges de tercers, ja sigui del professorat, ja sigui d'altres companys o companyes durant el procés d'avaluació, sense la corresponent autorització.

6. Pot negar-se un estudiant a ser enregistrat en el transcurs del desenvolupament d'una prova d'avaluació?

D'acord amb els articles 12 a 23 del Reglament General de Protecció de Dades, i articles 11 a 18 de la Llei Orgànica de Protecció de Dades, tant l'estudiant com el professorat són titulars legítims del dret a la protecció de dades, és a dir: transparència, informació, accés, rectificació, oposició, portabilitat i limitació del tractament. Així i tot, l'oposició al tractament d'una prova subjecta a avaluació s'ha de denegar prevalent el deure de conservació de la mateixa. No obstant això, s'haurien de considerar els supòsits d'oposició al tractament, per exemple, quan derivin de circumstàncies relacionades amb la diversitat, funcional, o la violència de gènere.

7. Pot la direcció dels centres educatius tractar la informació dels docents infectats per la COVID-19?

Les dades de salut, com a clàusula d'interès vital no només es projecta sobre la persona interessada sinó en altres persones, en les quals s'inclou l'entorn de

centre docent. La Llei de Prevenció de Riscos Laborals imposa l'obligació del treballador de comunicar qualsevol situació que comporti un risc per a la seguretat i la salut dels treballadors; i igualment assenyala l'obligació de l'ocupador de protegir la salut dels seus empleats, podent realitzar els reconeixements imprescindibles per verificar si l'estat de salut del treballador pot constituir un perill per a si mateix, per als altres treballadors o per altres persones relacionades amb l'empresa, previ informe dels representants dels treballadors i de conformitat amb el que disposa l'art. 22 de Llei de Prevenció de Riscos Laborals.

8. Pot la direcció del centre escolar cedir les dades del personal contagiats per la COVID-19 a les autoritats sanitàries?

És un deure de totes les administracions públiques col·laborar, sobretot en aquestes circumstàncies. Igualment, els centres concertats o privats. Per això, la cessió de dades personals en relació amb el COVID-19 ha d'enquadrar en la col·laboració amb les autoritats sanitàries i es realitzarà en atenció als requeriments que realitzi l'autoritat sanitària.

9. En cas de quarantena preventiva o estar afectat pel coronavirus. La persona treballadora té obligació d'informar al seu cap d'aquesta circumstància?

La Llei de Prevenció de Riscos Laborals imposa l'obligació al treballador d'informar immediatament al seu superior jeràrquic directe, i als treballadors designats per a realitzar activitats de protecció i de prevenció o, si s'escau, al servei de prevenció, sobre qualsevol situació que, al seu parer, comporti, per motius raonables, un risc per a la seguretat i la salut dels treballadors.

10. Està obligat el personal a subministrar el seu número de telèfon privat ?

L'art. 5 Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19 estableix el caràcter preferent de la feina a distància. Les administracions educatives assignen al seu personal adreces de correu electrònic, per tant, l'existència de mitjans menys invasius dels drets fonamentals de personal per a

la comunicació amb ells comporta una resposta negativa a la petició de el telèfon o correu electrònic personal, considerant suficients els mitjans ja disponibles, que podrien abastir el desviament de trucades a petició de l'interessat.

Carmen Perona
Directora Gabinet Tècnic Jurídic
FECCOO

José María Ruiz
Secretari Pública No Universitària
FECCOO